

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

28 листопада 2024 р.

Київ

№ 470-р

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

Під час проведення Антимонопольним комітетом України дослідження дій компаній «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» (ПрАТ «Газпром») у вигляді укладення угод про фінансування проекту «Північний потік-2» та розподілу повноважень між його учасниками компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» направлено вимогу Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29/01-9586е про надання інформації.

Інформацію на вимогу Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» надала в неповному обсязі.

У зв'язку із цим розпочато справу № 128-26.13/129-23 про порушення компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами розгляду справи № 128-26.13/129-23 дії компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» кваліфіковано як порушення, передбачене пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання інформації в неповному обсязі Антимонопольному комітету України на вимогу Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е у встановлений ним строк.

На компанію «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» накладено штраф у розмірі 533 184 грн.

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 128-26.13/129-23 про порушення компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» законодавства про захист економічної конкуренції та подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства від 08.05.2024 № 128-26.13/129-23/138-спр/кі,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Вчинення компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» порушення, передбаченого пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання інформації в неповному обсязі Антимонопольному

комітету України на вимогу Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29/01-9586е у встановлений ним строк.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» (м. Амстелвен, Нідерланди) (далі – Відповідач).

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (3) Розпорядженням Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 06.12.2023 № 01/210-р (далі – Розпорядження) розпочато розгляд справи № 128-26.13/129-23 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Справа).
- (4) Листом від 06.12.2023 № 128-26.13/01-12728е Відповідачу надіслано копію Розпорядження.
- (5) Листом від 09.05.2024 № 128-26.13/01-4782е компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» надіслано копію подання з попередніми висновками у Справі від 08.05.2024 № 128-26.13/129-23/138-спр/кі (далі – Подання).
- (6) Листом від 03.06.2024 б/н (вх. № 15-01/1072-кі від 17.06.2024) Відповідач надав пояснення та зауваження на Подання.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (7) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон¹) вживає заходів державного контролю з виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції в частині контролю за концентраціями та узгодженими діями суб'єктів господарювання та проводить дослідження щодо дій компаній «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» (ПрАТ «Газпром») у вигляді укладення угод про фінансування проєкту «Північний потік-2» та розподілу повноважень між його учасниками.
- (8) У квітні 2017 року компанія «Nord Stream 2 AG» підписала фінансові угоди щодо проєкту «Північний потік-2» з компаніями «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» (інформація з відкритих джерел)².
- (9) Відповідно до статті 5 Закону узгодженими діями є укладення суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, прийняття об'єднаннями рішень у будь-якій

¹ У редакції, чинній до 01.01.2024.

² <https://en.newsroom.engie.com/assets/nord-stream-2-ag-and-european-energy-companies-sign-financing-agreements-63bf-314df.html?dl=1>

формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання.

- (10) Відповідно до частини першої статті 6 Закону антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Перелік узгоджених дій, які заборонені, не є виключним та наведений у частинах другій та третій статті 6 Закону.
- (11) Попереднє одержання дозволу органів Комітету відповідно до статті 10 Закону є обов'язковим на вчинення суб'єктами господарювання узгоджених дій, що призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. При цьому вчинення узгоджених дій, передбачених статтею 10 Закону, забороняється до отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України або Кабінету Міністрів України.
- (12) Отримання дозволу Комітету на узгоджені дії здійснюється в порядку, визначеному Положенням про порядок подання заяв до органів Антимонопольного комітету України про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, затвердженим розпорядженням Комітету від 12 лютого 2002 року № 26-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 7 березня 2002 року за № 238/6526 (зі змінами).
- (13) Компанії «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» за відповідним дозволом на узгоджені дії до Комітету не звертались.
- (14) У зв'язку із цим компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» (Нідерланди) направлено вимогу Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29/01-9586е (далі – Вимога) про надання інформації.
- (15) У Вимозі в компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» вимагалось у п'ятнадцятиденний термін з дня отримання вимоги надати Комітету інформацію, пояснення та копії підтвердних документів, зокрема щодо точних дат підписання та набрання чинності угод про фінансування проєкту «Північний потік-2», сторін (учасників) таких угод; копій всіх угод щодо фінансування проєкту «Північний потік-2», стороною (учасником) яких була компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» та/або суб'єкти господарювання, що пов'язані з нею відносинами контролю (з перекладом на українську мову, засвідченим в установленому порядку), та обґрунтування щодо необхідності чи відсутності необхідності отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України на зазначені дії відповідно до статті 10 Закону.
- (16) Одночасно у Вимозі зазначалося:
 - відповідно до статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» вимоги державного уповноваженого Комітету є обов'язковими для виконання у визначений ним строк;
 - згідно з пунктами 13, 14 і 15 статті 50 та статтею 52 Закону неподання органу Антимонопольного комітету України інформації в установлені органами Комітету строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації визнаються порушенням законодавства про захист

економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність у вигляді штрафу у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (17) Також у Вимозі зазначалося, що в разі наявності інформації з обмеженим доступом (у тому числі конфіденційної інформації) суб'єкт господарювання зобов'язаний:
 - (1) зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі, які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом; та
 - (2) надати обґрунтування щодо належності інформації до інформації з обмеженим доступом.
- (18) Тобто компанію «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» було повідомлено про правові наслідки невиконання вимоги Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29/01-9586е.
- (19) Листом від 27.09.2023 б/н (zareestrovаний у Комітеті 28.09.2023 за № 15-01/11829) компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» звернулася до Комітету з клопотанням про продовження строку надання інформації на Вимогу.
- (20) Листом № 128-29.3/09-10622е від 03.10.2023 Комітет продовжив компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» строк надання інформації до 31.10.2023 включно.
- (21) Листом від 30.10.2023 б/н (zareestrovаний у Комітеті 31.10.2023 за № 15-01/1463-кі) компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» надала відповідь на Вимогу.
- (22) Проте інформацію на Вимогу компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» в зазначеному листі надала в неповному обсязі, а саме не надала копій документів на пункт 2 Вимоги, яким вимагалось надати копії всіх угод щодо фінансування проєкту «Північний потік-2», стороною (учасником) яких була компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» та/або суб'єкти господарювання, що пов'язані з нею відносинами контролю (з перекладом на українську мову, засвідченим в установленому порядку).
- (23) Ненадання копій документів, зазначених у пункті 2 Вимоги, перешкоджає Комітету в проведенні дослідження питання, чи можуть дії компаній «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» (ПрАТ «Газпром») у вигляді укладення угод про фінансування проєкту «Північний потік-2» бути оцінені як узгоджені дії відповідно до статті 5 Закону, чи потребували зазначені дії відповідно до статті 10 Закону отримання попереднього дозволу Комітету, та відповідно Комітет не може оцінити, чи мали такі дії вплив на конкуренцію в Україні.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (24) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

- (25) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про надання дозволу, надання попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації, проводити дослідження за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (26) Згідно зі статтею 6 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету є органом Комітету.
- (27) Відповідно до частини шостої статті 9 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Голова Антимонопольного комітету України має статус державного уповноваженого, передбачений цим Законом.
- (28) Відповідно до статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету має право при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (29) Положеннями статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» передбачено, що вимоги державного уповноваженого Комітету є обов'язковими для виконання у визначений ним строк; суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.
- (30) Відповідно до пункту 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» подання інформації в неповному обсязі Комітету у встановлені органом Комітету строки є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (31) Отже, дії компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» з подання інформації в неповному обсязі Комітету на вимогу Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586є у встановлений ним строк є порушенням, передбаченим пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (32) Листом від 03.06.2024 б/н (вх. № 15-01/1072-кі від 17.06.2024) Відповідач надав пояснення та зауваження на Подання, зокрема, зазначив, що угоди про фінансування проєкту «Північний потік-2 » підпадають під дію положень щодо конфіденційності та

вимог, які регулюються іноземним законодавством, компанія зобов'язана дотримуватися вимог такого законодавства; угоди про фінансування щодо реалізації проєкту «Північний потік-2» не були спрямовані та не призвели до координації конкурентної поведінки, яка може призвести або призвела до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, а також не мали інших антиконкурентних наслідків в Україні.

- (33) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (34) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про надання дозволу, надання попередніх висновків стосовно узгоджених дій, концентрації, проводити дослідження за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (35) Відповідно до положень статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» вимоги державного уповноваженого Комітету є обов'язковими для виконання у визначений ним строк; суб'єкти господарювання зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (36) Відповідач також зазначає про: відсутність контролю над компанією «Nord Stream 2 AG», відсутність задіяних товарних ринків в Україні, Група OMV не здійснює діяльності на ринку природного газу в Україні, проєкт «Північний потік-2» не був реалізований, угоди про фінансування проєкту «Північний потік-2» були укладені більше семи років тому, вплив п'ятирічного терміну притягнення до відповідальності за порушення законодавства України про захист економічної конкуренції.

Зазначені заперечення спростовуються таким.

- (37) Інформація та копії документів, зазначені у Вимозі, запитувались з метою встановлення, чи можуть дії компаній «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» (ПрАТ «Газпром») у вигляді укладення угод про фінансування проєкту «Північний потік-2» бути оцінені як узгоджені дії відповідно до статті 5 Закону та чи потребували зазначені дії відповідно до статті 10 Закону отримання попереднього дозволу Комітету, а також оцінити, чи мали такі дії вплив на конкуренцію в Україні.
- (38) Зазначені зауваження не стосуються суті вчиненого порушення, а саме подання інформації в неповному обсязі на вимогу державного уповноваженого Комітету у встановлений ним строк.

- (39) Тобто зазначені зауваження щодо неподання інформації не спростовують вчинення компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» порушення, передбаченого пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання інформації в неповному обсязі на вимогу Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е у встановлений ним строк.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (40) Отже, доказами, зібраними у справі № 128-26.13/129-23, доведено, що подання компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» інформації в неповному обсязі Комітету на вимогу Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е у встановлений ним строк є порушенням, передбаченим пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (41) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (42) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 14 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (43) За інформацією компанії «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 рік компанії становить 2 526 467 євро, що еквівалентно 106 636 866 грн.
- (44) Під час визначення розміру штрафу враховано, що компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.»:
- не надала інформації в повному обсязі Комітету на вимогу Голови Комітету – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е протягом розгляду Справи;
 - надання компанією «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» інформації в неповному обсязі, зокрема, ненадання копій документів, зазначених у пункті 2 Вимоги, перешкоджає об'єктивному, повному та всебічному аналізу інформації під час проведення Комітетом дослідження питання, чи можуть дії компаній «Uniper Gas Transportation & Finance B.V.», «Engie Energy Management Holding Switzerland AG», «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.», «Shell Exploration and Production (LXXI) B.V.», «Wintershall Nederland Transport and Trading B.V.» та компанії «Nord Stream 2 AG» (ПрАТ «Газпром») у вигляді укладення угод про фінансування проекту «Північний потік-2» бути оцінені як узгоджені дії відповідно до статті 5 Закону та чи потребували зазначені дії відповідно до статті 10 Закону отримання попереднього дозволу Комітету, а отже Комітет не зміг оцінити, чи мали такі дії вплив на конкуренцію в Україні.
- (45) Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності

Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що компанія «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» (м. Амстелвен, Нідерланди) вчинила порушення, передбачене пунктом 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання інформації в неповному обсязі Антимонопольному комітету України на вимогу Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2023 № 128-29.3/01-9586е у встановлений ним строк.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на компанію «OMV Gas Marketing Trading & Finance B.V.» штраф у розмірі 533 184 (п'ятсот тридцять три тисячі сто вісімдесят чотири) гривні.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до Господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО